

J.nr. 11-0296747
Den 28. juni 2013

Til Folketinget – Skatteudvalget

Til udvalgets orientering vedlægges en redegørelse om anvendelse af etablerings- og iværksætterkontoordningerne.

Holger K. Nielsen / Lise Bo Nielsen

Redegørelse om anvendelse af etablerings- og iværksætterkontoordningerne

1. Baggrunden for redegørelsen

Formålet med redegørelsen er at afdække omfanget af og udviklingen i anvendelsen af etablerings- og iværksætterkontoordningerne i indkomstårene 2009-2011.

Etableringskontoordningen blev indført i 1965 med virkning fra 1966.

Iværksætterkontoordningen blev indført i 2008 med virkning fra 2009. I den forbindelse stillede tidligere skatteminister Kristian Jensen (V) i udsigt, at VK-regeringen ville iværksætte lovovervågning af iværksætterkontoordningen, og at der ville blive afgivet en redegørelse herom til Folketingets Skatteudvalg.¹

I 2010 gav tidligere skatteminister Troels Lund Poulsen (V) tilsagn om, at redegørelsen om iværksætterkontoordningen ville blive udvidet til også at omfatte etableringskontoordningen.²

På denne baggrund har regeringen videreført arbejdet med redegørelsen.

2. Etablerings- og iværksætterkontoordningerne

Formålet med etablerings- og iværksætterkontoordningerne er at give lønmodtagere et skattemæssigt incitament til at spare op til etablering af virksomhed enten som selvstændigt erhvervsdrivende eller i selskabsform.

Indskud på etableringskonto kan fradrages som et ligningsmæssigt fradrag. Indskud på iværksætterkonto kan fradrages i den personlige indkomst. Til gengæld kan der ikke afskrives yderligere på investeringer, som foretages for iværksætterkontoinnskud. Det kan der derimod på investeringer, som foretages for etableringskontomidler. Det sker i form af såkaldte restafskrivninger som kompensation for, at der ved indskuddet på etableringskontoen er tale om et ligningsmæssigt fradrag.

Hvis etablerings- eller iværksætterkontoinnskud anvendes til at erhverve aktier eller anparter, vil der ske efterbeskatning over en 10-årig periode. Det skal ses på baggrund af, at anskaffelsessummen ved erhvervelse af aktier eller anparter ikke kan fradrages efter de almindelige regler, og at der således i forbindelse med fradraget for indskuddet på etablerings- eller iværksætterkontoen blev givet fradrag for en ikke-afskrivningsberettiget udgift.

¹ Se svar på spørgsmål 1 til L 71 (2008-09) – Forslag til lov om ændring af lov om indskud på etableringskonto og forskellige andre love (Mulighed for fuld fradragsret for indskud på iværksætterkonto), jf. lov nr. 1343 af 19. december 2008.

² Se svar på spørgsmål 9, jf. svar på spørgsmål 1 og 8 til L 121 (2010-11, 1. samling) – Forslag til lov om indskud på etableringskonto og iværksætterkonto, dødsboskatteloven og kursgevinstloven (Forbedring af etablerings- og iværksætterkontoordningerne), jf. lov nr. 174 af 4. marts 2011.

Der kan som udgangspunkt indskydes på etablerings- og iværksætterkonti til og med det fjerde indkomstår efter, at indskyderen har etableret virksomhed. Hvis kontoinnskud ikke anvendes senest ved udgangen af det indkomstår, hvori kontohaveren når folkepensionsalderen, sker der efterbeskatning svarende tilnærmelsesvis til, hvad skatten ville have været på det tidspunkt, hvor der blev givet fradrag for indskuddet på kontoen.

Indskud på etablerings- og iværksætterkonti skal udgøre mindst 5.000 kr. Der kan fra indkomståret 2010 højst indskydes 60 pct. af nettolønindtægten årligt, dog altid højst 250.000 kr. årligt. For indkomståret 2009 var satsen og beløbsgrænsen henholdsvis 40 pct. og 100.000 kr. Hvis den skattepligtige benytter muligheden for at foretage indskud inden for de første 4 indkomstår efter etableringen, kan overskud fra selvstændig virksomhed træde i stedet for nettolønindtægten ved opgørelsen af rammen for de årlige indskud.

Indskud på etablerings- eller iværksætterkonti kan hæves ved etablering af virksomhed. Etablering anses for at have fundet sted, når den samlede anskaffelsessum for aktiverne eller aktierne overstiger 80.000 kr. (etableringsgrænsen). For indkomståret 2009 var etableringsgrænsen dog 113.900 kr.

Beløbsgrænserne ovenfor³reguleres efter personskattelovens § 20. Som led i 2009-skattereformen – Forårspakke 2.0 – fra maj 2009 og Genopretningspakken fra juni 2010 er reguleringen af beløbsgrænserne i skatte- og afgiftslovgivningen suspenderet i årene 2009-13.

Forhøjelsen af rammen for årlige indskud og nedsættelsen af etableringsgrænsen blev gennemført ved lov nr. 174 af 4. marts 2011 om ændring af lov om indskud på etableringskonto og iværksætterkonto, dødsboskatteloven og kursgevinstloven (Forbedring af etablerings- og iværksætterkontoordningerne). Loven trådte i kraft den 15. marts 2011 med virkning fra indkomståret 2010. Trods den sene ikrafttræden i forhold til virkningstidspunktet kunne brugerne af regelsættet nå at indskyde midler for indkomståret 2010 efter de lempeligere regler, da dette kunne ske til og med 15. maj 2011. Det skyldes, at der for et indkomstår gives fradrag for indskud, der er foretaget fra og med 16. maj i indkomståret til og med nærmest efterfølgende 15. maj. Denne periode kaldes indskudsåret.

3. Redegørelse

Det fremgår af tidligere skatteministres svar på spørgsmål 1 (L 71 – 2008-09) og spørgsmål 1 (L 121 – 2010-11, 2. samling), at redegørelsen kan indeholde oplysninger om følgende forhold:

1. Antallet af personer, der har indskudt midler på henholdsvis etableringskonto og iværksætterkonto fordelt på de enkelte år i perioden.
2. Det samlede antal personer, der har indskudt midler på henholdsvis etableringskonto og iværksætterkonto i perioden.
3. Størrelsen af indskud på henholdsvis etableringskonto og iværksætterkonto fordelt på de enkelte år i perioden.
4. Den samlede størrelse af indskud på henholdsvis etableringskonto og iværksætterkonto i perioden.

³ Dog ikke mindstebeløbet på 5.000 kr.

5. Antallet af personer, der har hævet midler fra henholdsvis etableringskonto og iværksætterkonto fordelt på de enkelte år i perioden.
6. De hævdede beløb fra henholdsvis etableringskonto og iværksætterkonto fordelt på de enkelte år i perioden.
7. De samlede hævdede beløb fra henholdsvis etableringskonto og iværksætterkonto i perioden.

Redegørelsen omfatter indkomstårene 2009, 2010 og 2011, som er det seneste år, der foreligger optællinger for.

Som nævnt ovenfor blev grænsen for, hvad der kan indskydes på etablerings- og iværksætterkonti med virkning fra indkomståret 2010 hævet fra 100.000 kr. til 250.000 kr. årligt, mens etableringsgrænsen blev sat ned fra 113.900 kr. til 80.000 kr. Efter disse ændringer af etablerings- og iværksætterkontoordningerne er det blevet muligt for lønmodtagere at spare hurtigere op til start af virksomhed for etablerings- og iværksætterkontomidler.

Der er sket en stigning i anvendelsen af iværksætterkontoordningen, siden den blev indført med virkning fra indkomståret 2009, jf. tabel 1.

Tabel 1. Iværksætterkontoordningen				
	Indskud		Hævninger	
	Antal personer	Beløb i mio. kr.	Antal personer	Beløb i mio. kr.
2009	478	67,7	7	0,1
2010	609	106,4	27	0,7
2011	803	147,2	42	1,4
I alt	1.890	321,3	76	2,2

Anm.: "I alt" udgør summen af en kolonne for årene 2009, 2010 og 2011. Dvs. at der i en sum af antal personer kan være tale om gengangere af personer, der har indskudt eller hævet i mere end et af årene. Denne problemstilling gør sig ikke gældende i forhold til summen af de indskudte eller hævdede beløb.
Kilde: SKATs registre.

I perioden 2009-2011 har der været en jævn stigning i antallet af personer, der årligt har indskudt midler på etableringskonto, jf. tabel 2.

Tabel 2. Etableringskontoordningen				
	Indskud		Hævninger	
	Antal personer	Beløb i mio. kr.	Antal personer	Beløb i mio. kr.
2009	1.182	90,7	426	71,8
2010	1.220	129,6	325	48,6
2011	1.286	176,1	379	75,1
I alt	3.688	396,4	1.130	195,5

Anm.: "I alt" udgør summen af en kolonne for årene 2009, 2010 og 2011. Dvs. at der i en sum af antal personer kan være tale om gengangere af personer, der har indskudt eller hævet i mere end et af årene. Denne problemstilling gør sig ikke gældende i forhold til summen af de indskudte eller hævdede beløb.
Kilde: SKATs registre.

Desuden er der sket næsten en fordobling af de beløb, der er skudt ind på etableringskonto i 2011 målt i forhold til de beløb, der blev indskudt i 2009. Etableringskontoordningen er i modsætning til iværksætterkontoordningen en gammel ordning. Dette indikerer, at den betydelige stigning i de årlige indskud på etableringskonto kan afspejle den tidligere nævnte lovændring, som har muliggjort meget større årlige indskud fra indkomståret 2010.

Derimod giver udviklingen i hævnings fra etableringskonto ikke noget klart fingerpeg om, i hvilket omfangden omtalte lovændring har medført en øget tendens til at anvende de indskudte midler til etablering af virksomhed.

4. Konklusion

Fra 2009 til 2011 er der rundt regnet sket en fordobling af de årlige indskud på etablerings- og iværksætterkonti. Det indikerer, at den markante forhøjelse af grænsen for, hvad der årligt kan indskydes på etablerings- og iværksætterkonti, der blev gennemført med virkning fra indkomståret 2010, kan have haft en positiv effekt på tilskyndelsen til at indskyde midler på etablerings- og iværksætterkontoordningerne.

Det foreliggende materiale kan derimod ikke danne grundlag for konklusioner med hensyn til udviklingen i anvendelsen af de opsparede midler til etablering af virksomhed.